

850 let hornictví, horních měst a hornických tradic

Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří: 22 komponent, dvě země, jedna památka světového dědictví UNESCO

Hornický region: celosvětově výjimečný

Náš region je celosvětově považován za mimořádně zachovalý soubor horních měst a hornických krajín, památek a kulturních tradic. Od roku 2019 je zapsán na Seznamu světového dědictví UNESCO. S útlumem těžby se mohla příroda této horské krajiny opět volněji rozvíjet. Všichni, kdo chtějí prozkoumat Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří na pomezí Česka a Německa, by proto měli být skutečně aktivní. Abyste si mohli vychutnat krásy zdejší krajiny, je třeba mít chuť objevovat: při pěší turistice či cyklistice, při výletech vlakem nebo na motorce.

Kulturní krajina: ovlivněná hornictvím

V česko-saském Krušnohoří vznikla za 850 let těžby rozmanitá hornická kulturní krajina. Díky těžbě a zpracování stříbra, cínu, kobaltu, železa a uranu, které zde probíhaly již od 12. století, se tento hornický region stal světovým centrem nejmodernějších technologií v oblasti hornictví a hutnictví, vynikajících úspěchů v montánních vědách a rozvoje státem řízené správy dolů. Všechny tyto inovace významně ovlivnily další hornické regiony v Evropě i ve světě a stanovily nové standardy.

Horní město: město pro hornictví

Od 15. století se vyvíjel nový typ měst přizpůsobený potřebám horníků a jejich rodin: tzv. „horní města“. Původně vznikala v bezprostřední blízkosti dolů, od 16. století však byla horní města zřizována na zelené louce v souladu s ideály renesance. Více než 30 historických center horních měst dnes nepředstavuje žádné muzeální čtvrti, ale centra obydlená místními obyvateli, kteří tak žijí uprostřed památky světového dědictví. Typické uličky, památkově chráněné budovy a fascinující umění a kultura horních měst jsou svědectvím bohatství a významu hornictví. Ještě v dnešní době je v nich hodně co objevovat a pro naše hosty jsou důležitými záchytnými body.

Tradice: za vším stojí hornictví

Státem řízená těžba (princip ředitelství) ovlivnila také způsob života místních lidí. Obyvatelé Krušných hor se dodnes považují za silné společenství s tradicemi a vlastní identitou. Hornická hrdost a pobožnost se odráží v halových kostelech horních měst. Jejich vybavení, výzdoba a sakrální umění jsou ovlivněny hornickými motivy. U příležitosti mnohých oslav je možné slyšet skutečné hudební poklady: hornické pochody, vánoční melodie a náboženské písně. Emotivní atmosféru zažijí hosté v Den boje horníků (něm. „Bergstreittag“), během slavnostních bohoslužeb v pozdně gotických hornických katedrálách, na vánočních trzích, při hornických přehlídkách nebo během akce (něm. „Mettenschicht“), což byla původně oslava poslední hornické směny před Vánoci, dnes slavnost s tradičními pokrmy a kulturním programem. Řemeslné výrobky inspirované hornictvím, jako jsou osvětlené obloukové svícny a pyramidy nebo figurky horníků a andělů, jsou součástí celosvětově jedinečných krušnohorských zvyků.

Inovativní kultura: z Krušných hor do celého světa

Technologické inovace v hornictví a hutnictví daly vzniknout inovativní kultuře s evropským a celosvětovým dopadem. Schopnost inovovat je tedy zakotvena v typické krušnohorské

TVE e.V. / Texty o světovém dědictví: Text 1 - allgemein / decorum, Nötzold / 15.12.2022

mentalitě. Naši hosté mají možnost sjet do zachovalých dolů, obdivovat historickou techniku, která ještě stále funguje, nebo se procházet krajinou podél starých důlních vodohospodářských systémů - a vydat se tak na vzrušující cestu časem od středověku až po současnost, během níž poznají technologie těžby a zpracování rud, důmyslné vodní hospodářství a předchůdce dnešní čerpací techniky.

Díky výjimečným vědeckým úspěchům se z Krušných hor stalo centrum montánních věd. Na Báňské akademii ve Freibergu (Bergakademie Freiberg), nejstarší báňské univerzitě na světě, probíhal intenzivní výzkum geologie a nerostů, byly zde objeveny nové chemické prvky a vyvinuty nové technické postupy, vzdělávací systémy a výukové metody.

Světové dědictví UNESCO: nekonečná rozmanitost a autentické zážitky

Naše hornická kulturní krajina s horními městy a hornickými tradicemi je světovým unikátem. Proto byl Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří zapsán na Seznam světového dědictví UNESCO. 22 komponent v Sasku a České republice představuje komplexní historické souvislosti s vysokou mírou autenticity a nabízí mimořádně rozmanité možnosti turistických zážitků.